

За сталінскія КАДРЫ

Орган партбюро, рэктарата, камітэта ЛКСМБ,
прафкома і мясцома Беларускага дзяржаўнага
універсітэта імя В. І. Леніна

№ 27 (213)

Пятніца

31

снежня

1954 г.

Цана 20 кап.

З новым годам, з новым шчасцем, дарагія таварышы!

1955...

Сарваны апошні лісток календара— год закончыўся. Узнімаючы бакалы з залацістым віном, савецкія людзі сустракаюць тысяча дзевяцьсот пяцьдзясят пяты год.

З пачуццём законнай гордасці, з душой светлай і чыстай прыходзіць к Новаму году наш народ—ён папрацаваў у поўную меру сіл сваіх. На фабрыках і заводах, рудніках і будоўлях, на калгасных і саўгасных палях нашы людзі дабіваліся ўсё новых і новых поспехаў на карысць нашай сацыялістычнай Радзімы.

Творчая энергія савецкага чалавека невычарпальная. Гада яна дапамагае здабываць вугаль і нафту, ткаць шэрсць і шок, будаваць станкі і машыны, вырошчваць выдатныя ўраджаі пшаніцы і вінаграда, бавоўны і бульбы. Там, дзе раней толькі вецер узнімаў пячаныя буры, дзе толькі дзесьці высока пад апякаючым сонцам парылі беркуты, зараз будуюцца пасёлкі, капаюцца каналы, садзяцца маладыя сады. З кожным днём усё яркавей становіцца бачна, як перамагае ў жыцці сацыялістычная эпоха, за якую змагаліся лепшыя людзі, аб якой марыць усё прагрэсіўнае чалавецтва.

Шчасце наша, краіна наша! Вялікая і строга, ты ляжыш у блакітным ззянні заснежаных палёў і лясоў, прасторы твае неаглядны. Жыццё, вялікае і яркае, бурліць ва ўсіх тваіх кутках. Плывуць па морах караблі, па паветраных трасах ляцяць самалёты; у далёкай гайзе звонка спяваюць электрапілы, і да ног лесарубаў валяцца стогадовыя сосны; падстаўляючы твар пад пругкі вецер, муляр кладзе цагляны новага дома. Закінуўшы косы за спіну, дзяўчына-узбечка правярае ў лабараторыі насенне новых гатункаў бавоўны. На цалінных землях комсамольцы-будаўнікі выбіраюць месца для будучага саўгаса. А на Поўночным полюсе гідралаг бярэ чарговую пробу з марскога дна...

Разам з усім савецкім народам у новагоднюю ноч узнімем бакалы выкладчыкі і студэнты нашага ўніверсітэта. Новы год сустранем і тыя, для каго ўсяго толькі некалькі месяцаў назад адкрыліся дзверы ўніверсітэта, і тыя, у каго пачынаюць

серабрыцца скроні. Усе яны з удзячнасцю будуць віншаваць таварышаў па рабоце і вучобе, сваіх родных і блізкіх з Новым годам, з новымі поспехамі ў працы і вучобе.

А такіх поспехаў нямала. Мінулы год памятны многімі выдатнымі адзнакамі на экзаменах, бліскучай абаронай дыпламаў, кандыдацкіх і доктарскіх дысертацый, новымі спартыўнымі рэкордамі, новымі спектаклямі на самадзейнай сцэне. Жыццё ва ўніверсітэце б'е ключом; плённае і багатае падзеямі, яно заўсёды будзе памятным для тых, хто вышаў з яго сцен.

Але савецкія людзі патрабавальныя да сябе; яны імкнуцца зрабіць сёння больш, чым учора, а заўтра больш, чым сёння. Ці ўсё, што было неабходна, зроблена ў мінулым годзе? Ці не дарэмна ён пражыты?—спытае сябе кожны чалавек савецкай зямлі.

Няхай-жа і нашы студэнты і выкладчыкі крытычна ацэняць свае поспехі, сур'ёзна аднасуцца да недахопаў, падумаюць над тым, чаму некаторыя з іх іншы раз дрэнна рыхтаваліся да заняткаў, слаба ўдзельнічалі ў той або іншай грамадскай рабоце. Няхай для такіх таварышаў Новы год будзе пераломным.

Як лепшы сябра, уваходзіць Новы год у наш светлы дом жыцця. Ён будзе знамянальным для цяперашніх пяцікурснікаў: перад імі адчыняцца шырокія гарызонты жыцця; яны развітаюцца з універсітэтам, атрымаўшы званне настаўнікаў, геолагаў, журналістаў, юрыстаў. Новымі поспехамі парадуюць калектыў і аспіранты, якія рыхтуюцца да здачы кандыдацкага мінімуму або будуць абараняць дысертацыі ў новым годзе. Многае патрабуецца і ад выкладчыкаў: чытаць лекцыі ясна, даходліва, цікава, дабівацца ад студэнтаў трывалых і грунтоўных ведаў, пастаянна павышаць свой навуковы ўзровень.

Накіруем-жа ў новым годзе ўсё свае намаганні, каб яшчэ вышэй узняць сцяг перадавой савецкай навукі, навукі самай прагрэсіўнай і самай перадавой у свеце.

З Новым годам, з новым шчасцем, з новымі творчымі поспехамі, дарагія таварышы!

Александр ХАРКЕВИЧ

ЁЛКА

В жилые квартиры поселка,
В просторные избы села
Смолистая русская елка
Сегодня, как гостья, вошла.

А там, где ослепшая вьюга
Колючей поземкой дымит,
Её боевая подруга
У самой границы стоит.

Стоит пограничная елка—
Пусть помнят об этом враги!
Она, если надо, иголки
Сумеет сменить на штыки!

Давид СИМАНОВИЧ

НОВОГОДНЕЕ

Студенческий
весёлый бал
оркестр
вальсом открывал.
Кружились пары возле елки,
и я с тобою танцевал.
И мне казалось:
Дед-Мороз,
всё перепутавший сегодня,
Вместо снегурочки
привёз
тебя на тройке новогодней!

Г. ИВАНОВ

Воспоминания

Сегодня студенческой
Дружной семьей
Мы все собрались возле ёлки
И кружатся пары
Одна за другой.
Блещат изумрудом иголки.

А ёлка сияет,
А ёлка горит,
Нарядная и молодая,
Но мне почему-то
С далекой поры
Запомнилась ёлка другая

Вдали от своих
Поседевших подруг
Она на опушке стояла,
А ночь новогодняя
Вьюгой вокруг
Её, как дитя,
Пеленала.

И сквозь этот белый
Холодный покров,
Винтовку сжимая до боли,
Я видел
Лишь черные тени врагов,
Ползущих по снежному полю.

...И вдруг подхватил
И увлék хоровод—
Меня закружил,
Перенёс в новый год.



ЗА НОВЫЯ ПОСПЕХИ!

К. ЛУКАШОУ,
прафесар, рэктар Беларускага
дзяржаўнага ўніверсітэта імя
В. І. Леніна.

Савецкі народ сустракае Новы год з вялікай радасцю, бадзёры духам, упэўнены ў сваім заўтрашнім дні. Згуртаваныя вакол Комуністычнай партыі і свайго Урада, савецкія людзі вераць у свае сілы, у непераможнасць вялікай справы будаўніцтва камунізма.

Дзякуючы штодзённым клопатам Комуністычнай партыі і Савецкага Урада Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя В. І. Леніна вырае у буйнейшую ВНУ рэспублікі. Пасля далучэння да яго былога Юрыдычнага інстытута на правах факультэта ўніверсітэт налічвае 3536 студэнтаў на стацыянары і 2538 студэнтаў на завочным аддзяленні. У 1955 годзе ва ўніверсітэце будзе займацца каля 4000 студэнтаў на стацыянары і каля 3000 завочна. Ужо ў гэтым годзе пры аспірантуры рыхтуюцца 139 маладых навуковых супрацоўнікаў.

Ва ўніверсітэце ёсць 46 кафедраў, на якіх працуе 298 навуковых супрацоўнікаў, у тым ліку дактароў і прафесараў—24, дацэнтаў—68 і кандыдатаў навук—115.

Універсітэту дадзена права прысуджваць доктарскія і кандыдацкія вучоныя ступені па ўсіх прыродазнаўчых навук, а таксама па гісторыі БССР, беларускай мове і літаратуры, і вучоныя ступені кандыдата навук па ўсіх астатніх гуманітарных навук.

Рэктаратам і партыйнай арганізацыяй прароблена значная работа па ўмацаванню ўніверсітэта высока-

кваліфікаванымі навуковымі кадрамі. За апошнія два гады паслана ў дактарантуру 6 чалавек, з іх па гуманітарных навук—5. За гэты ж час напісаны тры доктарскія дысертацыі, дзве з якіх ужо абаронены. Зараз над доктарскімі дысертацыямі працуюць больш 25 навуковых супрацоўнікаў. За апошнія тры гады ва ўніверсітэце абаронена 150 кандыдацкіх дысертацый. Рэктарат і партыйная арганізацыя ставяць сваёй задачай дабіцца таго, каб да канца 1956 года ва ўніверсітэце працавала не менш 50 дактароў і прафесараў.

Навуковымі работнікамі і аспірантамі ўніверсітэта распрацоўваюцца буйныя праблемы па фізіцы, матэматыцы, хіміі, біялогіі, геалогіі, гуманітарных і юрыдычных навук, якія маюць сур'ёзнае народнагаспадарчае значэнне.

У новым годзе перад калектывам студэнтаў, аспірантаў, рабочых, служачых і прафесарска-выкладчыцкага саставу ўніверсітэта стаяць вялікія задачы: нястомна весці барацьбу за пераўтварэнне ў жыццё пастановы Савета Міністраў СССР і ЦК КПСС аб паліпшэнні падрыхтоўкі, размеркавання і выкарыстання спецыялістаў з вышэйшай і сярэдняй адукацыяй. Указаная пастанова патрабуе ад ВНУ выканання задач

на паліпшэнню вучэбна-выхаваўчай работы, абавязвае навуковых супрацоўнікаў прымаць больш шырокі ўдзел у рашэнні важнейшых навуковых праблем вытворчасці, сельскай гаспадаркі і навуковага абавульнення перадавога вопыту, штодзённа ўдасканальваць сваё педагагічнае майстэрства. Наш абавязак—нястомна весці барацьбу за глыбокія веды, за авалодванне тэорыяй марксізма-ленінізма, за актыўны ўдзел студэнтаў у навуковай, культурнай і масавай рабоце. Патрабаванні, прад'яўляемыя Партыяй і Урадам да ВНУ ў справе падрыхтоўкі высокакваліфікаваных кадраў спецыялістаў, верных свайму Радзіме, здольных рухаць навуку і тэхніку наперад, павінны ляжаць у аснове ўсёй нашай далейшай работы. Глыбока ўсведамляючы свой патрыятычны абавязак перад Радзімай, будзем разам з усім савецкім народам дабівацца новых поспехаў у 1955 годзе, які з'явіцца далейшым буйным крокам наперад па шляху паступовага пераходу ад сацыялізма да камунізма.

Дазвольце мне ад імя рэктарата і партыйнай арганізацыі шчыра і горача павіншаваць студэнтаў, аспірантаў, рабочых, служачых і прафесарска-выкладчыцкі састаў з наступаючым Новым, 1955 годам і жадаць бадзёрасці, шчасця і новых поспехаў у рабоце. З Новым годам, дарагія таварышы! Наперад да новых поспехаў і перамог у славу нашай вялікай Радзімы!

ПАД СЦЯГАМ ПАРТЫ ЗАЎЖДЫ

* *

Чым для нас знамянальны мінулы год

ПРЫНЯТ У ПАРТЫЮ

Адыходзячы год назаўсёды застаецца ў маёй памяці як год, у якім я быў удастоен



атрымаць ганаровае званне члена Комуністычнай партыі Савецкага Саюза. 5 сакавіка 1954 года—дзень уступлення ў партыю—з'яўляецца найвялікшай падзеяй у маім жыцці.

Дзякуючы клопатам роднага Урада, гераічнай Савецкай Арміі, вызваліўшай Заходнюю Беларусь ад панскага прыгнёту, я змог займацца ў школе на роднай мове. Пасля сканчэння сямігодкі і здачы экзаменаў экстернам за дзесяцігодку у 1953 годзе я стаў студэнтам Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта.

Студэнт II курса фізмата
МЕЖЕНЬ.

ШАХМАТНАЕ ПЯРШЫНСТВА

Мінулы год быў для мяне знамянальным тым, што я доволі ўдала ўдзельнічаў у шахматных іграх. Так, я паспяхова правёў ігры ў пярышынстве БССР па шахматах.



Пры ўдзеце пяці майстроў, чатырох кандыдатаў у майстры і сямі першаразраднікаў у заняў 4-ае месца, перавыканаўшы на паўтара ачка норму кандыдата ў майстры. Пры сустрэчы з майстрамі спорту мне давялося выйграць у міжнароднага майстра Версава, майстроў Гольдзенава і Сакольскага, праіграўшы толькі неаднаразоваму чэмпіёну БССР майстру Сайгіну.

У пярышынстве горада Мінска 1954 года ўдзельнічала 4 кандыдаты ў майстры і 10 першаразраднікаў. У гэтых спаборніцтвах я заняў другое месца, адстаўшы толькі на поўачка ад кандыдата ў майстры Шагаловіча. У гэтым годзе я чацверты раз падряд заняў першае месца ў пярышынстве ДСТ „Навука“, а таксама іграў на першай дошцы каманды „Навука“, якая заняла першае месца ў камандным пярышынстве. А. РОЙЗМАН, студэнт V курса фізмата.

АДЗНАКІ—«ВЫДАТНА»

Прайшоўшы 1954 год з'яўляецца знамянальным у жыцці студэнтаў нашага факультэта тым, што ў гэтым годзе Юрыдычны інстытут быў далучаны да Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта. Мы ўліліся ў дружны, згуртаваны ўніверсітэцкі калектыў. Асабліва знамянальны прайшоўшы год для мяне. Нядаўна загадам Міністра вышэйшай адукацыі СССР мне была вызначана Сталінская стыпендыя.

Пачатак новага 1955 года супадае з пачаткам зімняй экзаменацыйнай сесіі Гэтую сесію студэнты нашага факультэта будуць ужо здаваць па



праграме ўніверсітэта. Мы яшчэ задоўга да сесіі пачалі рэгулярна рыхтавацца да экзаменаў. Я асабіста пачаў падрыхтоўку да сесіі яшчэ ў пачатку семестра—рэгулярна наведваю лекцыі і сістэматычна рыхтуюся да семінарскіх і практычных заняткаў.

Ф. ХАНЕНКА,
студэнт I-га курса
юрыдычнага факультэта

Я СТАЛА АСПІРАНКАЙ

У 1954 годзе ў маім жыцці адбылася вялікая падзея: я паступіла ў аспірантуру па спецыяльнасці—„Заалогія пазваночных“. Яшчэ ў сярэдняй школе я цвёрда рашыла стаць біёлагам. Закончыўшы школу, я паступіла ва ўніверсітэт на біялагічны факультэт і на кафедры заалогіі на працягу трох год вывучала тэму „Экалагічныя асаблівасці беларускай



белкі“. У 1950 годзе на гэтую-ж тэму абараніла дыпломную работу.

З 1950 по 1954 год працавала выкладчыцай біялогіі ў Гродзенскім педагагічным вучылішчы. Праца ў вучылішчы садзейнічала накапленню фактычнага матэрыялу, які ў значнай ступені палегчыў мне падрыхтоўку да паступлення ў аспірантуру. В. ЦЕРАХОВІЧ аспірантка БДУ.

*

Каштоўны ўклад

У 1954 годзе выдадзены першы том «Гісторыі БССР». Ён напісан калектывам навуковых супрацоўнікаў інстытута гісторыі Акадэміі навук БССР і вышэйшых навучальных устаноў Беларусі. Актыўны ўдзел у напісанні і рэдагаванні першага тома «Гісторыі БССР» прынялі навуковыя супрацоўнікі гістарычнага факультэта нашага ўніверсітэта прафесар В. Н. Цераў, дацэнт Л. С. Абецдарскі, М. В. Фрыдман, кандыдат гістарычных навук М. П. Баранава.

Першы том «Гісторыі БССР» атрымаў станоўчую ацэнку грамадскага і перыядычнага друку як рэспубліканскага, так і саюзнага. Аўтарскі калектыў гэтай каштоўнай кнігі прарабіў вялікую працу па дэталевому вывучэнню, сістэматызацыі і аагульненню багатага фактычнага матэрыялу. Грунтуючыся на марксісцка-ленінскай тэорыі, аўтары стварылі марксісцкую кнігу па гісторыі беларускага народа са старажытнага часу да лютаскай буржуазна-дэмакратычнай рэвалюцыі 1917 года.

У 1955 годзе будзе выдадзены другі том «Гісторыі БССР», у якім будзе асветлена гісторыя беларускага народа ў гады савецкай улады (1917—1953 гг.). Асноўныя раздзелы другога тома ўжо напісаны і абмеркаваны.

Выданне двухтомнай гісторыі БССР з'явіцца каштоўным укладам у справу развіцця гістарычнай навукі рэспублікі, каштоўным падарункам працоўным Беларусі.

А. СІДАРЭНКА,
кандыдат гістарычных навук,
дацэнт.

На сцэне клуба ішла нашумевшая ў мінулым годзе вядомая. Артысты былі свае, універсітэцкія, але ігралі яны не горш прафесіяналаў. Гледачы часта смяліся і апладыравалі, не шкадуючы рук.

Агульная атмасфера вечара не захавала Вадзіма Крушынскага. Ён амаль не пазираў на сцэну. І не таму, што глядзеў ужо два разы гэтую пастаноўку. Не таму...

Віной усяму была ложа № 3, дзе сядзелі адны дзяўчаты. Там—яго незнаёмка, якую ён так прагнуў сустрэць у апошнія дні. Вадзім заўважыў яе перад самым пачаткам спектакля. Карычневае плацце з белым каўнерчыкам. Доўгія чорныя косы. Гэта ўрэзалася ў вочы Крушынскага і пераблытала яго думкі.

Першы раз ён убачыў яе на вечары адначынку. Ад дзяўчыны таліні на крок не адыходзіў высокі белаталовы юнак. Крушынскі нават не асмеліўся запрасіць яе на танец. Баўся, што адмовіць. Другая сустрэча адбылася ў кіно. Яна прыбегла ў цёмнасінім паліто з чамаданчыкам у руках, калі раздаўся апошні званок. Села ў наступным радзе насупроць Крушынскага. Вадзім у думках дакараў невіноўную касірку за тое, што яна не дала яму білет побач з незнаёмкай. Потым ён яе доўга не бачыў...

У зале ўспыхнулі апладысменты і святло. Антракт. З калідора дакеліся гукі вальса. Моладзь рушыла адзіным патокам на выхад. Рады хутка пусцелі. Дзяўчаты з трэцяй ложи таксама замітусіліся. Засталася сядзець толькі адна незнаёмка.

* *

У АДНЫМ ПАКОІ



Трэці год дзяўчаты займаюцца ў адной групе. Разам рыхтуюцца да заняткаў, разам напісана здаюць экзамены. Нона і Света вось ужо трэці год падряд здаюць экзаменацыйныя сесіі толькі на «выдатна». Добра вучацца і астатнія дзяўчаты.

За два гады вучобы ва ўніверсітэце шэсць аднакурсніц моцна падружылі. Калі цяжка захварэла іх сяброўка Люся Леўчык, дзяўчаты кожны дзень наведвалі яе ў бальніцы, прыносілі ёй канспекты лекцый, расказвалі аб справах на курсе.

Нядаўна шэсць сябровак здавалі экзамен па гісторыі беларускай мовы. Вельмі хваляваліся яны адна за другую. Вялікай радасцю для іх было, калі ў заліковых кніжках ва ўсіх стаялі добрыя і выдатныя адзнакі.

Вечарам дзяўчаты сабраліся ў сваім дваццаці пятым пакоі ў інтэрнаце па вуліцы Свердлова.

— Дзяўчаты, спяём што-небудзь, — звяртаецца Соня да сябровак. — Ноначка, сырай, — падтрымлівае яе Ліля.

Нона бярэ гітару, і праз хвіліну меладыйныя гукі песні запаўняюць пакой...

М. ВАЦІС.



Арцем СТАЛІЮГА

НЕЧАКАНАСЦЬ

Вадзім не верыў сваім вачам.

— Міша, — звярнуўся ён да аднакурсніка, — давай зойдем у трэцюю ложу.

— Што ты! Мне некалі, — замахаў рукамі той. — Я выступаю на абмеркаванні спектакля. Трэба рыхтавацца. Толькі што сабраўся з думкамі, а ты перашкаджаеш...

Вадзім вышаў у калідор, прычаўся, напярэці галыштук і аўтаручку, адкашляўся. Смела зайшоў у ложу і пачаў знешне аб'якавым голасам:

— Выбачайце, у вас ёсць свабоднае месца?

— Да званка амаль усе свабодныя, — засмяялася дзяўчына.

Але што казаць далей? Заўважыў на крэсле падручнік англійскай мовы.

— Навошта вы яго сюды прыцягнулі?

— У нас залік заўтра. Ды мы прама з лекцыі прышлі на вечар.

На нейкую долю хвіліны яны змоўклі.

— А чаму вы не пайшлі танцаваць разам з усімі?

— Мiane пакінулі пільнаваць месцы ад «агрэсараў».

— Вось як! А з якога вы факультэта?

— Навошта вам? А чаму вы не гаворыце з якога?

— Дык вы-ж не пытаеце!

— Ну, з якога?

— Угадайце.

— Напэўна, з фізмата. У вас нейкае фізматаўскае аблічча. Асабліва жэсты.

— Здрава! Угадалі. А вы?

— З хіміфака.

— Дзяўчына з хіміфака! Памятаю, верш быў такі ў нашай газеце Ці не вам гэта яго прысвяцілі?..

На наступным перапынку Крушынскі ўжо танцаваў з прадстаўніцай трэцяй ложи вальса.

— З вамі надзвычай лёгка танцаваць.

— Жартуеце?

— Не, гэта сур'ёзна...

Пасля абмеркавання спектакля Вадзім бяжыць з двума нумаркамі да гардэроба, каб першым узяць паліто. І вось яны ідуць па праспекту да Круглай плошчы. Астанаўліваюцца ля першага пад'езда шматпавярховага дома. Дзяўчына падае руку на развітанне. Крушынскі хваляецца.

— А як вас зваць?

— Ой! Увесь вечар не цікавіліся гэтым, а тут...

— Я не адпущу вас, пакуль не скажаце.

— Галя.

— Вадзім.

Яны ціснучь друг другу рукі.

— Галя, прыходзьце ў суботу да нас у інтэрнат. Будуць танцы.

— О не! У мяне на гэты трэці залік. Цяпер цэлы тыдзень ніякі кіно і танцаў. Затое на Новы год буду танцаваць да самай раніцы.

ДРУЖЕСКИЕ ШАРЖИ

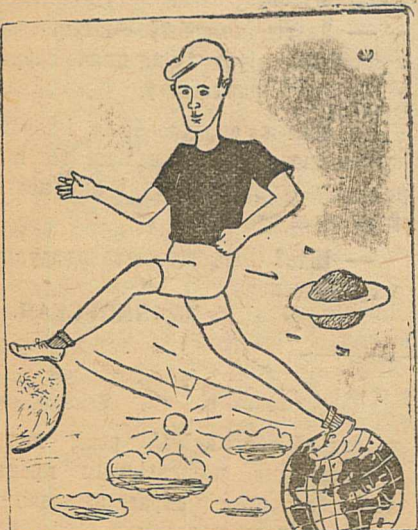
Соавторам
по истории БССР
Вот кто, работая
дружно и смело,
Сделал большое
и нужное дело.
Неутомимых
три силача
Землю смогли б
унести на плечах.



Участникам
самодеятельности
Публика просто
в ажиотаже,
Забывла о всяком
приличии даже,
Билеты давно
разобраны все,—
Так нравятся
конференсье.



Лучшему спортсмену
Л. Станишевскому
В спортивном
мастерстве чудес
Достигли наши
прыгуны,
Они допрыгивают
до небес,
А Станишевский —
до луны.



Профессору
И. В. Гуторову
На первом съезде
в сверхторге
Он слушал Горького
с галерки,
А на втором,
гордясь мандатом,
Сидел с писателями
рядом.
Надеемся,
что мы на третьем
Его в президиуме
встретим.

Кандидату философских
наук Ю. Васильеву

Еще не показался он—
Аудитория смолкает.
Васильев, словно
Цицерон,
Прекрасно лекции
читает.

Студенту V курса
истфака А. Игнатенко

В работе он
всегда сверхсрочен,
Дипломную
давно окончил.
В новом году,
вполне может
статья,
Он сразу напишет
и диссертацию.

Членам редколлегии
„Научного бюллетеня“
СНО биофака
Молчановой
и Рогозиной

Они всегда,
даже в экстренном
случае,
Относятся к делу
с большим
вниманьем.

Их бюллетень
самый лучший
По оформлению
и по содержанию.
Кстати сказать:
обе девушки лично
Учатся только
на „отлично“.

3 ГАДОУ МАЛЕНСТВА

—Кіно прыехала! Кіно прывезлі!—
Мы першыя пачулі, як закон,
І беглі вуліцай, і колькі ўлезе—
Крычалі з радасцю каля вакон.

Пераварнуўся ўвесь наш свет дзяціны!
Нам цэлы дзень не да яды было,
І пастушкі раней на поўгадзіны
Прыгнالی з пашы статак у сяло.

Быў новы клуб запоўнены да рэшты.
І быў такі парадак: дзетвара
Сядзела ўперадзе, ля ног старэйшых,
Каб аж рукою даставаць экран.

Настрой прыўзняты, гоман, нецярпенне.
І вось „дынамка“ ўрэшце загула,
І прасціна вялізная на сцэне
Пад яркім промнем раптам ажыла.

Не усё, напэўна, ўцямілі мы, дзеці,
Хто што рабіў і хто што гаварыў,
Але калі ўзвялі белавардзейцы
Атрад краштадцаў на круты абрыў

І хвалі мора прынялі герояў,
Ва ўлонні чорным, скрыўшы іх навек,—
Мне даўкі ком здавіў дыханне ў горле
І слёзы гнева выбеглі з павек.

Дарэмна маці сунічала сына:
—Ну, што-ж ты плачаш, любі мой
глядяч?
То-ж не напраўду, а ўсяго карціна,
То так зрабілі, зразумеў? Не плач.

На сэрца лёг мне кадраў тых адбітак,
Каб праз усё жыццё напамінаць,
Якой цаной было для нас дабыта
Святое права жыць і працаваць.

Гадам ніколі гэтага не сцерці.
І ля свайго рабочага станка
Я аб адным прашу: спяшайся, сэрца,
Вастраў, мой зрок, цвярдзей, мая рука!

Нам жыць і жыць, прывольна і шчасліва!
А ўсе, хто прагне кінуць нас на дно,
Стаяць сягоння на краю абрыва,
І той абрыў падточаны даўно!

Мікола АРОЧКА

Сельскі ўрач

Не завая апоўначы
Стукнула ў шыбу—
Нехта ціха крануўся акна.
Нецярплівы рысак
Пад нагамі снег выбіў,
Да саней выйшла з хаты яна.
Кажухом яе ногі
Надводчык ахутаў,
Тройчы фыркнуў рысак на
бягу.

У дарозе мяцеліцай—
Гора-пакута,
Ды не скажа урач: „не магу“.
У заснежанай вёсцы
Пад спеў завірухі
Усе хаты паснулі даўно,

Толькі ў доме адным
Не згасе, не тухне
Аж да позняга часу акно.
То прынікне да шыбіны
Маці ў трывозе,
То да хвораў маленькай
бязжыць.

—Мо зблудзілі? Ды не,
Яны недзе ў дарозе,
І дачушка мая будзе жыць!
Хай завая сячэ,
Зацярушвае вочы,
І чуваць яе жудасны плач.—
У сялянскі той дом
Непагодлівай ноччу
Прынясе людзям радасць урач

А. ВЯРЦІНСКІ

ВЯСЕЛЛЕ

Калі ўсё пажнем, пакосім,—
Кажэ любі ўсё часцей,—
На вяселле мы запросім
І радню і шмат гасцей.

Паспяваем ды паскачам,
Крыкнуць „горка“ многа раз,
А затым каням гарачым
Дадзім волю ў добры час.

Усміхніся-ж, мая маці,
Сум у сэрцы не таі.

Жыць мне з мілым у багацці,
Жыць у згодзе ды любві.

Аб такім разгоне-звоне
З ім мы марылі не раз.
Эх, ляціце, нашы коні!
Слаўны сёння дзень у нас.

Залатой ліствою, восень,
Усцілай вяселлю шлях,
Калі ўсё пажнем, пакосім
На калгасных на палях.

ТВОРЧАЯ УДАЧА

Тэатральны калектыў універсітэ-
та паставіў сваёй мэтай азнамена-
ваць 50-годдзе з дня смерці вялі-
кага рускага пісьменніка А. П. Чэ-
хава спектаклем «Вішнёвы сад»,
уздышы гэтым на сябе вялікую
і адказную задачу.

Бясспрэчна, што поспех калекты-
ву ў значнай меры залежыць ад
правільнай работы рэжысёра. К. Л.
Рутніцкі, які ўжо шосты год кіруе
драмаклектывам, надыйшоў да пад-
рыхтоўкі спектакля вельмі ўдумліва.
Ён інтэнсіўна ў працэсе рэпетыцый
пазнаёміць удзельнікаў калектыву з
гісторыяй стварэння п'есы, з трак-
тоўкай вобразаў, праводзіў імат
гутарак аб спецыфіцы чэхаўскай
драматургіі.

У сувязі з гэтым нам здаецца
правільным той акцэнт, які зроблен
на прадстаўнікоў маладога пакален-
ня—Ані і Трафімава.

Удалым з'яўляецца вобраз Ані,
ролю якой выконвае Г. Кандрашова.
Аня—гэта яшчэ зусім нявыпытная,
некалькі паўнага, але прагнучая да
іншага дзейнага жыцця. У двух

апошніх актах Аня—увасабленне
мары аб будучым прыгожым садзе.
Радасна гучыць яе голас у момант
развітання са старым домам, куды
няма больш звароту.

Добра справіўся са складанай
работай Дабралюбаў, які выконвае
ролю Трафімава. У яго трактоўцы
«вечнага студэнта» менш за ўсё
назіраецца рыс «аблезлага барына».
Правамерна падкрэслен дэмакратызм,
выкрывальны пафас маналогаў,
іх публіцыстычнае завастрэнне,
прыгажосць душы. У той-жа са-
мы момант Дабралюбаў, не адыхо-
дзячы ад тэксту, не пазбаўляе
Трафімава некаторых камічных рыс
у яго характары.

Значных поспехаў дабіўся Рудой,
працоўчы над роллю Лапахіна. Ён
здолёў стварыць вобраз хітрага прад-
прыемлівага капіталіста. Гэты вобраз
даволі каларытны. Спагадліва шы-
рыня характару спалучаецца ў гэ-
тым чалавеку з прагнасцю да ба-
гацця. Можа быць, Рудому яшчэ не
ўсё ўдалося ўвасабіць у гэтым
складаным вобразе, але бясспрэчнай

удачай з'яўляецца кульмінацыйны
момант ролі—п'яны маналог у тра-
цім акце.

Каларытна выконвае ролю Сімео-
нава-Пішчыка Абраменка, які знай-
шоў верныя жэсты і інтанацыі для
выкрыцця абмежаванага і праста-
душнага памешчыка, пакутваючага
адыхай і трацячага ўсю сваю энер-
гію на здабыванне грошай, каб вы-
ратаваць закладзенае памесце.

Цікава, у сатырычным плане
вядзе сваю ролю Тамільчык (Гаеў),
падкрэсліваючы схільнасць Гаева
да пустаслоўя, лёгкадумнасць гэтага
памешчыка, жывучага «на чужы
кошт».

У трактоўцы вобраза Ранейскай
(Бас'янава) яшчэ не хапае выкры-
вальнай накіраванасці. Выканаўца
вядзе сваю ролю, у пэўнай меры
«апраўдваючы» гераіню, што гу-
чыць некаторым дысанансам у
агульнай задуме сцэнічнага ўвасаб-
лення.

Вельмі ўдала іграе Лунін ролю
канторшчыка Епіходава, уносячы ў
сваё выкананне многа цёплага гума-
ру. Мякка, добра падражаючы ча-

лавеку, гаворачаму на чужой мове,
вядзе ролю губернанткі Шарлоты
Берасневіч. Прыемнае ўражанне за-
стаецца ад вобраза Вары, прыёмнай
дачкі Гаева, ролю якой выконвае
Крывашэва.

У «Вішнёвым садзе» сапраўды
няма другарадных роляў. Дэмакратызм
пісьменніка сказаўся тут у
стараннай рабоце над вобразамі
«слуг». Асабліва значны вобраз Фір-
са (Андрыеўскі), які цалкам нале-
жыць мінуламу, старай прыгонніц-
кай Расіі. Выканаўца, дабіўшыся
поўнага перавасаблення, прымушае
забываць, што ролю выконвае мала-
ды чалавек.

Хоцяцца сказаць яшчэ аб добрых
дэкарацыях, гуках, музычных мо-
мантах, якія так характэрны для
драматургіі А. П. Чэхава.

Пастаноўка «Вішнёвага сада»
студэнцкім драматычным калекты-
вам—вялікая творчая ўдача, падзея
ў жыцці універсітэта.

З. МЕЛКІХ,
старшы выкладчык кафедры
рускай літаратуры.

Рэдактар В. Л. ШАЦІЛА.